

Verbeteren schoolaanwezigheid

Procedures, taken, verantwoordelijkheden en interventies

SDCA, versie personeel
7-2-2023

Inleiding

Jongeren tussen de 5 en 18 jaar moeten onderwijs volgen. Soms is er een reden waarom ze (tijdelijk) niet naar school hoeven, bijvoorbeeld bij ziekte of religieuze feestdagen (Rijksoverheid, 2022). Schoolverzuim houdt in dat een leerling niet op school aanwezig is op momenten dat hij aanwezig moet zijn. Ongeoorloofd verzuim, oftewel spijbelen in de leerplichtige leeftijd (5 tot 16 jaar), is een overtreding van de Leerplichtwet. Jongeren tussen 16 en 18 jaar zijn kwalificatieplichtig. Van voortijdig schoolverlaten wordt gesproken wanneer een jongere het onderwijs verlaat zonder startkwalificatie; dat wil zeggen zonder mbo niveau 2-, havo- of vwo-diploma (OCW).

Regelmatig schoolverzuim verhoogt het risico op voortijdig schoolverlaten. Spijbelers vallen driemaal vaker uit dan niet-spijbelers (Kennisrotonde, 2019). In de rapporten die Marc Dullaert (2019) en René Peeters (2018) uitbrachten, pleiten zij ervoor het onderscheid tussen geoorloofd en ongeoorloofd verzuim af te schaffen. Zij geven aan dat alle verzuim onmiddellijke en doelgerichte aandacht vraagt, omdat het een symptoom is van onderliggende problematiek en een voorbode van een zich verergerende situatie.

Bij verzuim met een onderliggende problematiek wordt er gesproken over signaalverzuim. Zo kan er sprake zijn van problemen bij de opvoeding, leren, motivatie, gezondheid. Ook kan er sprake zijn van gedragsstoornissen, een gebrekkige situatie thuis etc. Indien er sprake is van een onderliggend probleem kan het nodig blijken om externe hulp in te schakelen.

In schooljaar 2021-2022 is de proeftuin schoolaanwezigheid gestart om een verdere impuls aan preventief werken kunnen geven. Sinds schooljaar 2022-2023 neemt het Stedelijk Dalton College Alkmaar deel aan deze aanpak.

Met deze aanpak willen we de samenhang bevorderen in de aanpak van de verschillende aspecten, voor duidelijkheid zorgen en het gedrag structureel verminderen.

Inhoud

Inleiding.....	1
Uitgangspunten aanpak verzuim	3
Betrokkenen.....	3
Afkortingen	3
Taken.....	4
Leerlingcoördinator (LLC).....	4
Mentor	4
Schema interventies.....	5
Literatuurlijst.....	6

Uitgangspunten aanpak verzuim

In de aanpak van verzuim van het Stedelijk Dalton College Alkmaar staan daltonkernwaarden centraal: de leerling leert om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor de voortgang van zijn leerproces, voor zijn handelen en voor de gevolgen daarvan binnen de geldende regels van het Stedelijk Dalton College Alkmaar. Ook leert hij om daarop te reflecteren. De mentor/coach begeleidt hem in dit proces. De aanpak van verzuim is een gedeelde verantwoordelijkheid van leerling, school en ouders. Daarom worden ouders ook betrokken in de aanpak.

De verzuimaanpak is vooral preventief: de aanpak is erop gericht het verzuim te verminderen. Verschillende onderzoekers wijzen op het belang van een goede registratie van verzuim zodat knelpunten geïdentificeerd en aangepakt kunnen worden, controle, en actie bij geconstateerd verzuim of uitval. Belangrijk is verder dat het verzuimbeleid ook daadwerkelijk en consequent wordt uitgevoerd. Korte lijnen binnen het netwerk dat verzuim aanpakt, helpen hierbij.

We hanteren bij onze aanpak van verzuim de MAZL-criteria voortgezet onderwijs. MAZL staat voor Meer Aandacht voor Ziekgemelde Leerlingen. Verzuim kan zoals eerder gezegd een signaal zijn van onderliggende problematiek. Daarom is het goed om deze snel in beeld te hebben. Dan kan er ondersteuning ingezet worden. Het is echter ook voor een deel repressief: als een leerling zich bij ongeoorloofd verzuim niet houdt aan de aanpak, dan volgt een sanctie en/of een melding bij leerplicht.

Betrokkenen

Naast de leerling, ouders en mentor zijn er ook anderen betrokken bij de verzuimaanpak. In schooljaar 2022-2023 zijn dit:

- VC = verzuimcoördinator
- DV = docent verzuim
- AV = administratie verzuim
- OCO = ondersteuningscoördinator
- AL = afdelingsleider
- LLC = leerlingcoördinator
- Mentor = mentor of de coach

Afkortingen

- OO = ongeoorloofd onbekend
- OS = ongeoorloofd spijbelen
- LO = te laat ongeoorloofd
- GT = ziekgemeld thuis
- GH = ziek naar huis

Taken

Leerlingcoördinator (LLC)

De LLC maakt elke twee weken per afdeling een overzicht van ziekteverzuim volgens MAZL-criteria, OO-meldingen volgens criteria SDCA, LO-meldingen volgens criteria SDCA en VU-meldingen volgens criteria SDCA. Dit overzicht wordt aan de betreffende afdelingsleider en de mentoren van deze afdeling gestuurd.

Mentor

- Neemt verzuim, te-laet-meldingen en uitgestuurd mee in coachgesprekken met leerling.
- Zet afspraken in logboek.
- Nodigt bij het niet naleven van afspraken ouders uit voor gesprek.
- Is bij het wederom niet naleven van afspraken aanwezig bij de afspraak met ouders en afdelingsleider/LLC.

Schema interventies

	mentor-leerling	brief 1	mentor-leerling-ouder	brief 2	afdelingsleider/LLC	brief 3	OCO/VC
5 dagen aaneengesloten ziek	x						
4e ziekmelding in 12 weken/ >6 dagen aaneengesloten ziek	x						
5e ziekmelding in 12 weken			x				
6e ziekmelding in 12 weken							x

3e keer spijbelen	x						
4e keer spijbelen		x	x				
5e keer spijbelen				x	x		
6e keer spijbelen							x

4e keer te laat	x						
6e keer te laat		x	x				
8e keer te laat				x	x		
10e keer te laat						x	x

2e keer in 9 weken toets gemist bb hv	x						
3e keer in 18 weken toets gemist bb hv			x				
4e keer in 18 weken toets gemist bb hv					x		

Literatuurlijst

Dullaert, M., m.m.v. Gedragswerk (2019). *De kracht om door te zetten: hoe kunnen we de impasse rondom thuiszitters doorbreken?* [Z.p.]

Peeters, R., Zunderdorp Beleidsadvies en management (2018). *Mét andere ogen: advies voor versnelling en bestending van de samenwerking onderwijs-zorg-jeugd.* [Z.p.]

Kennisrotonde. (2019, update 2021). *Wat zijn oorzaken van voortijdige uitval van leerlingen in het voortgezet onderwijs, en wat zijn effectieve interventies om deze uitval tegen te gaan?* (KR. 694). Den Haag: Kennisrotonde.

Rijksoverheid. (2022). *Geoorloofd schoolverzuim en spijbelen.* Geraadpleegd op 20 november 2022, van <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/leerplicht/geoorloofd-schoolverzuim-en-spijbelen>